

ΟΙ ΠΕΝΤΕ ΑΔΕΛΦΕΣ ΤΗΣ ΓΙΟΡΚΗΣ¹

Διήγημα Κ. Ντίκενς.—Μετάφρ. Ξενητεμένου.

Ἄλλὰ ὄφανε πάλι ἡ αὐγή, καὶ ἂν καὶ οἱ κλώνοι τῶν δέντρων ἔγερναν καὶ ἐβλάσταιναν ἄγριοι πάνω στὴ γῆ, ἦτο ὁ ἴδιος κῆπος ἀκόμα. Τὸ χόρτο ἦτο ἀγριεμένο καὶ ψηλό, ἀλλὰ ἐκεῖ ἦταν ἀκόμη ἡ θέση ὅπου τόσο καιρὸ ἐκάθιζαν μαζί σὰν ἡ συμφορὰ καὶ ἡ θλίψη μόνο λέξεις ἦσαν γι' αὐτές. Εἶταν ἐκεῖ κάθε γωνιά καὶ περιπατος ποῦ ἡ Ἀλίκη εἶχε κάμει χαρούμενο. Καὶ στῆς ἐκκλησίας τὸν νάρθηκα εἶταν μιὰ πλάκα πλατεῖα κάτω ἀπὸ τὴν ὁποῖαν ἐκοιμάτο ἡσυχα ἐκεῖνη.

Καὶ μποροῦσαν ἐκεῖνες, ἐνθουμούμενες πόσο ἡ νέα της καρδιά ἀντιπαθούσε στὴ σκέψη τῶν τοίχων τοῦ μοναστηριοῦ, νὰ θεωροῦν στὸν τάφο της ἀπάνω, μὲ ἐνδυμασία ποῦ θὰ ἴσχυε αὐτὰ τὰ ὅσα ἐκεῖ μέσα; Μποροῦσαν νὰ κλίνουν κάτω σὲ προσευχή, καὶ ὅταν ἔστρεφαν ὅλα τὰ Ἐπουράνια νὰ τίς ἀκούσουν, νὰ φέρνουν τὴ μαύρη σκιά τῆς θλίψεως σ' ἐνὸς ἀγγέλου τῆ μορφή; ὄχι.

Ἔστειλαν στὰ ξένα, σὲ τεχνίτες μεγάλης φήμης σ' ἐκείνους τοὺς καιροὺς, κ' ἀφοῦ ἐπέτυχαν τὴν ἀδεία τῆς ἐκκλησίας γιὰ τὸ ἔργο τῆς εὐσέβειάς τους, παρήγγειλαν νὰ ταῖς κάμουν σὲ πέντε μεγάλα διαμερίσματα ἀπὸ πλοῦσια ζωγραφιστὰ γυαλιά, μιὰ πιστὴ ἀντιγραφή τοῦ πάλαιου της ἐργοχειροῦ τοῦ κεντήματος. Αὐτὰ προσαρμοσθήσαν σ' ἕνα μεγάλο παράθυρο ὡς τότες γυμνὸ ἀπὸ στολισμὸ. Κ' ὅταν ὁ ἥλιος ἐφώτιζε λαμπρὸς, ὅπως ἐκεῖνη τόσο πολὺ ἀγαποῦσε νὰ τὰ βλέπη, τὰ γνώριμα σχέδια ἀχτινβολοῦντο στὰ πρωτότυπά τους χρώματα, καὶ ρίχνοντας ἕνα ρυάκι ἀπὸ φῶς ἀστραφτερὸ πάνω στὸ δάπεδο, ἔπεφταν θερμὰ στὸ ὄνομα τῆς Ἀλίκης.

Γιὰ ὄρες πολλὰς κάθε μέρα οἱ ἀδελφές ἐθνημάτιζαν ἀργὰ πάνω καὶ κάτω στὸν νάρθηκα ἢ ἐγονάτιζαν δίπλα στὴν ἴσια πλατεῖα πλάκα. Μόνο τρεῖς ἐβλέποντο στὸ συνειθισμένο μέρος ὕστερο ἀπὸ χρόνια πολλὰ. Ἐπειτα μόνο δύο, καὶ γιὰ πολὺν καιρὸν ὕστερο μόνο μιὰ μοναχὴ γυναῖκα γυρτὴ ἀπὸ τὸ γῆρας. Ἐπὶ τέλους δὲν ξαναῆλθε πιά καὶ ἡ πλάκα ἐδείχνε πέντε ἀπλὰ χριστιανικὰ ὀνόματα.

Ἡ πλάκα ἐκεῖνη φαγώθηκε καὶ ἀντικατεστάθη μὲ ἄλλες, καὶ πολλὰς γενεὰς ἦλθαν καὶ ἔφυγαν ἀπὸ τότες. Ὁ καιρὸς ἄλλαξε τὰ χρώματα, ἀλλὰ τὸ ἴδιο ρυάκι τοῦ φωτός πέφτει ἀκόμα, πάνω στὸν λησμονημένο τάφο, ἀπὸ τὸν ὁποῖον οὔτε ἕχνος δὲν μένει. Καὶ ὡς τὴν σήμερον δεῖχνουν στὸν ξένο στὴν Μητρόπολη τῆς Γιόρκης ἐν' ἀρχαῖο παράθυρο ποῦ τὸ λένε «οἱ Πέντε Ἀδελφές».

*

— Αὐτὸ 'νε μελαγχολικὸ παραμῦθι, εἶπεν ὁ εὐθυμοπρόσωπος Κύριος, ἀδειάζοντας τὸ ποτήρι του.

— Εἶνε ἕνα παραμῦθι τῆς ζωῆς, καὶ ἡ ζωὴ εἶνε γινομένη ἀπὸ τέτοιες λύπες, ἀπεκρίθη ὁ ἄλλος μὲ φιλοφρόνηση, ἀλλὰ μὲ σοβαρὸ καὶ λυπημένον τόνο φωνῆς.

— Ὑπάρχουν σιεῖς εἰς ὅλες τὶς καλὰς εἰκόνες, ἀλλὰ καὶ φῶτα ἐπίσης, ἂν θέλωμε νὰ τὰ παρατηροῦμεν, εἶπεν ὁ Κύριος μὲ τὸ εὐθυμὸ πρόσωπο· ἡ νεώτερη ἀδελφὴ στὸ παραμῦθι σου ἦτο πάντα ἀλαφροκαρδῆ.

— Κ' ἀπέθανε νωρίς, εἶπεν ὁ ἄλλος εὐγενικά.

— Θὰ πέθαινε νωρίτερα ἴσως, ἂν ἦτο ὀλιγώτερο εὐτυχῆς, εἶπεν ὁ πρῶτος ὀμιλητής, μὲ πολὺ αἰσθημα. Νομίζεις πῶς οἱ ἀδελφές της θὰ θλίβοντο ὀλιγώτερο ἂν ἡ ζωὴ της ἦτο δυστυχῆ καὶ θλιβερὴ; Ἄν τίποτις μποροῦσε νὰ μαλακώσῃ τὸν πρῶτο κορτερὸ πόνο στέρησης βρειῆς, θὰ ἦτο—κατὰ μένα—ἡ σκέψη πῶς κείνοι ποῦ ἐθρηνοῦσε κανέναν μὲ τὸ νὰ ἦσαν ἀθῶοι ἐδῶ καὶ ν' ἀγαποῦσαν ὅλους τριγύρω τους, προετοίμασαν τοὺς ἑαυτοὺς τῶν γιὰ ἕναν ἀγνότερο καὶ εὐτυχέστερο κόσμον. Ὁ ἥλιος δὲν λάμπει πάνω σ' αὐτὴ τὴν ὠραία Γῆ γιὰ ν' ἀντικρίξῃ συννεφιασμένα μάτια. Νὰ σοι βέβαιος γι' αὐτό.

— Πιστεύω πῶς ἔχεις δίκην, εἶπεν ὁ Κύριος ποῦ διηγῆθη τὴν ἱστορία.

— Πιστεύει! ἀπήντησε ὁ ἄλλος· μπορεῖ κανέναν ν' ἀμφιβάλλῃ γι' αὐτό; Πάρε ὅποιο δῆποτε ὑποκείμενον λύπης θλιβερῆς, καὶ δὲς μὲ πόση χαρὰ εἶνε συνδεμένο. Ἡ ἐνθύμηση τῆς περασμένης χαρᾶς μπορεῖ νὰ γείνη λύπη.

— Μπορεῖ, διέκοψεν ὁ ἄλλος.

— Ναι, μπορεῖ. Τὸ νὰ θυμούμαστε εὐτυχία ποῦ δὲν μπορεῖ νὰ ξαναγίνη εἶνε λύπη, ἀλλὰ μαλακώτερη. Οἱ ἀναμνήσεις μας εἶνε δυστυχῶς ἀνάμικτες μὲ πολλὰ ποῦ θρηνοῦμε, καὶ μὲ πολλὰς πράξεις ποῦ γι' αὐτὰς μετανοοῦμε πικρά. Μολαταῦτα καὶ στὴν πιὸ δυστυχισμένην ζωὴν, νομίζω μὲ πεποίθηση, ἔχει κανεὶς τόσες μικρὰς ἀκτῖνες ἡλιολαμπῆς νὰ θυμᾶται, ποῦ δὲν πιστεύω κανέναν θνητὸς (ἐκτός ἂν ἔβγαλε τὸν ἑαυτὸ του ἔξω ἀπὸ τὸν περίβολο τῆς Ἐλπίδας) θὰ κατέβαζε ἀποφασισμένα ἕνα ποτήρι ἀπὸ τὸ νερὸ τῆς Λήθης, ἂν ἦτο στὸ χέρι του.

— Δυνατὸ νὰ εἶνε ὀρθὴ αὐτὴ σου ἡ γνώμη, εἶπεν ὁ ψαρμαῖλλης Κύριος, ὕστερο ἀπὸ λίγη σκέψη. Κλίνω νὰ πιστέψω πῶς εἶνε.

— Γιατί, τότες ἀπεκρίθη ὁ ἄλλος, τὸ καλὸ σ' αὐτὸ τὸ στάδιο τῆς ὑπάρξεως βαρβαίνει περισσότερο ἀπὸ τὸ κακό, καὶ ἄσε τοὺς ψευτο-φιλόσοφους νὰ μᾶς λένε ὅτι θέλουν. Ἄν ἡ συμπάθειές μας δοκιμαστοῦν, ἡ συμπάθειές μας εἶνε ἡ παρηγοριὰ καὶ ἡ ἀνεσὴ μας. Καὶ ἡ μνήμη, ὅσο θλιβερὴ καὶ νᾶνε, εἶνε ὁ καλλίτερος καὶ ἀγνότερος δεσμός ἀνάμεσα σ' αὐτὸν τὸν κόσμον καὶ ἕνα ἄλλο καλλίτερο.

ΜΕΡΜΗΓΚΟΦΩΛΙΑ

Βαρεμένος ἀπὸ κόσμον κι' ἀπὸ ἐγκόσμια, αὐτὰ δὲ ποῦ τὸν κάμνουν καὶ βαρετό, βγαίνω ἀπὸ τὴ χώρα ἕνα καλοκαιρινὸ βράδυ καὶ τραβῶ κατὰ τὸ ὕψωμα ποῦ πλάγι της στέκει, καὶ ποῦ τοῦ κάκου πολεμοῦσε νὰ τὴ δροσίση μὲ τὰ γεράκι του. Ἀνέβηκα καὶ κάθησα ἀπὸ τὴν ἄλλη τὴ μεριά, νὰ μὴ βλέπω τὴ χώρα, μόνο νὰ βλέπω τὴ θάλασσα καὶ τοῦ ἡλίου τὸ σιγανὸ τὸ κατέβασμα. Κάθησα στὸ χορτάρι καὶ κοίταξα. Καὶ κοιτάζοντας, συλλογιόμουν πῶς μοναχός σου πάλι νὰ κάθῃσαι ἀπάνω σὲ βουνὸ σὰν τὸν κοῦκκο, ὅσο μεγάλες κι' ἂν εἶνε οἱ ὀμορφιὲς γύρω, ἄλλο τόσο σύντροφο θὰ γυρεύης νὰ τοῦ τίς πῆς. Κ' ἔλεγα, γιατί νὰ μὴν μπορῆ ὁ ἀνθρώπος νὰ κουβεντιάζῃ καὶ μὲ τὰ ζῶα, (καὶ βόσκανε σιμὰ μου δύο τρία), καὶ νὰ ἀκούγῃ καινούριες ιδέες, ἴσως κι' ἀπὸ μερικῶν ἀνθρώπων πιὸ χρήσιμες· μόνο μ' ἔβλεπε ἡ ἀγελάδα ἐκεῖν' ἢ μεγαλομάτα καὶ δὲ μὲ χόρταινε, κι' ὡς τόσο νὰ μοῦ πῆ τὸ τί στοχαζότανε λογιζόντάς με, τρόπο δὲν εἶχε.

Καὶ τί μοῦ λὲς ἀγελάδες! εἶπα στὸν ἑαυτὸ μου, κουνώντας συλλογισμένο κεφάλι. Ἄν εἶνε γύρω μου δύο τρία μεγάλα τετράποδα, πρέπει νᾶχη χιλιάδες μικρὰ ἐξάποδα καὶ παρεξάποδα, μύιγες, ἀκριδάκια, μαμούνια, —μερμήγκια. — Ἄ! μερμήγκια! Εἶπα μεγαλόφωνα τότες. Νὰ μιὰ ζυπνὴ φυλὴ, ποῦ μὲ τὰ κινήματά της μοναχὰ σοῦ μιλεῖ. Θὰ πῆς τὰ δικὰ της μόνο θὰ σοῦ λὲθι κι' ὄχι ἄλλα. Καλὰ, τὰ δικὰ της λοιπὸν ἄς λὲθι· τίς ὀμορφιὲς ἄς τίς τραγουδοῦν τὰ πουλιὰ ἐκεῖ κάτω. Ἐγὼ μερμήγκια τώρα θὰ βρῶ, νὰ τὰ βάλω νὰ μοῦ δηγηθοῦνε τὴν ἱστορία τους.

Κι' ἀμέσως σηκώθηκα. Δὲν περπάτησα δέκα βήματα, καὶ βρισκω μιὰ πέτρα, ὡς ἕνα καλὸ χειμωνικὸ μεγάλο. Εἶταν ἡμισὴ χωμένη στὴ γῆ, καὶ γύρω της χορταράκια. Σκύθω, βάζω τὰ δύο χέρια, καὶ δίχως κόπο ἀναποδογυρίζω τὴν πέτρα. Ἀναποδογυρίζω τὴν πέτρα καὶ τί νὰ ἰδῶ! Ἐτυχὲς νὰ δῆτε ποτὲ σὲ μεγάλη φωτιὰ μαζεμένο κόσμον ἀμέτρητο, καὶ νὰ τρέχουν ὄλοι ἀπὸ δῶ κι' ἀπὸ κεῖ κουβαλῶντας σακούλια καὶ λογιῆς πράγματα, νὰ τὰ γλυτώσουν ἀπὸ τίς φλόγες; Ἐτσι ἔτρεχαν τὰ μέτρητα τὰ μερμήγκια ποῦ σύχαζαν κάτω ἀπὸ τὴν πέτρα, καὶ φύλαγαν ταῦγά τους ποῦ τὰ εἶχαν ἀνεβασμένα ἀπὸ τὰ βάθη κοντήτερα στοῦ ἡλίου τὴ ζέστη, καὶ ποῦ τώρα βρέθηκαν ἄξαφνα στῆς ἀσπρῆς μέρας τὸ σῶς, καὶ μέσα στὸ φύσημα τὰ γεραιοῦ. Ὀρμοῦσαν ἀπὸ παντοῦ σὰ δαιμονισμένα, τὸ καθένα τραβῶντας κι' ἀπ' ἐν' αὐγὸ μὲ τὰ δύο του δόντια. Ἐλεγεσ καὶ τρώμαζαν τὰθῶα ταῦγά μὲ τὸν ἄγριο τρόπο ποῦ τὰ τραβοῦσαν. Εἶχαν ἀπὸ κάτω τους τὰ μερμήγκια ὡς δέκα δώδεκα τρύπες. Πέντε καὶ παραπάνω μαζὺ ἀπὸ μιὰ

¹ Τέλος· ἴδε σελ. 98.